

Foto: Tommy Pedersen

Samtiden kan bli föremål för JK:s tillsyn

Utgivaren för Sverigedemokraternas Samtiden, Jan Sjunnesson, känner sig som en "maskot".

Enligt Sjunnesson är det inte han utan Erik Almqvist som haft sista ordet vad som ska publiceras.

Webbplatsen har därmed redigerats på distans från Ungern.

På Karl XIV Johans tid hade en Sjunnesson kallats "ansvaring". Det var personer som tog på sig utgivarskapet för skrifter utan att ha det minsta med redigeringen av tidningen att göra.

Lars Johan Hierta höll sig med ett helt stall av ansvaringar. Det tryggade utgivningen av Aftonbladet under 1830-talet. Tidningen återuppstod varje dag likt galten Särinner i Valhall men med ständigt modifierade titlar.

Bland ansvaringarna fanns den före detta sergeant vid kungliga livgardet till häst K. O. Pihlblad, en kontorist, en filosofie kandidat, hattfabrikören J. F. Collin och en skraddare som inte blev vid sin läst. Hierta engagerade de han fick tag på för att kringgå indragningsmakten. I kulissen kunde han trots förbudet för honom att vara utgivare fortsätta att redigera tidningen.

Den sluge Hierta upptäckte och utnyttjade ett hål i lagen. Det vara nämligen inte förbjudet att ha utgivare som inte satt sin fot på en redaktion och hade gåspennan mitt i handen.

När det andra världskriget tornade upp sig ville samlingsregeringen avskaffa pressens möjlighet att likt Hierta kringgå förbud och restriktioner. Ansvaringar eller målvakter som vi skulle kalla dem i dag straffbelades.

I våra yttrandefrihetsgrundlagar, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, finns reglerat vad som gäller för periodiska skrifter, radioprogram och webbplatser med utgivningsbevis.

Enligt bestämmelserna ska utgivaren ha sista ordet. Han eller hon ska ha rätt att utöva en sådan tillsyn över vad som publiceras och "bestämma över" innehållet. Ingenting får införas "mot hans vilja".

Den ägare av en webbplats eller tidning som uppsåtligt eller av oaktsamhet utsett en utgivare för skens skull kan dömas till böter.

Straffansvaret för ägare som utser målvakter är rimligt. Det utgör också en förutsättning för att upprätthålla trovärdigheten för det grundlagsskydd som ger oss alla en vid yttrandefrihet. Stor frihet kräver att ansvar kan utkrävas när brott begås.

Att övervaka efterlevnaden av yttrandefrihetsgrundlagarna, påtala

övertramp och beivra brott ligger på justitiekanslern (JK). Det handlar lika mycket om att hålla efter myndigheter som utgivare. Men det ligger också ett ansvar på ägarna till tidningar och webbplatser för att systemet inte ska eroderas inifrån och falla ihop som ett korthus.

Sjunnesson verkar efter vad som framkom i lördagens DN ha tillsatts för skens skull. En roll som tydligen till sist blev för påfrestande för honom. Om fjärrstyrningen från Ungern också inneburit att artiklar publicerats mot hans vilja torde ägaren till Samtid och Framtid AB, Martin Kinnunen, vara ett hårsman från att bli föremål för JK:s tillsyn.

Kinnunen kan sannolikt avstyra en förundersökning och slippa få utgivningsbeviset indraget. Om han omgående anmäler en ny och behörig utgivare för webbplatsen torde JK vid en anmälan nöja sig med en verbal reprimand. Ska Erik Almqvist även formellt ta över rodret måste han bosätta sig i Sverige.

Tryck- och yttrandefriheten garanterar att även åsikter som för dagen anses olämpliga, kränkande eller vämjeliga får uttryckas. Först i efterhand kan den som begår ett brott ställas till ansvar för ett yttrande. Regleringen utgör ett kulturellt arv som vi ska vara stolta över. Något värt att försvara och vårda.

Nils Funcke,

journalist och expert på yttrandefrihetsfrågor

Av Debatt

fjarde.sidan@expressen.se

Publicerad 15 feb 2015 04:44

Adress till denna artikel:

<http://www.expressen.se/nyheter/samtiden-kan-bli-foremal-for-jks-tillsyn>